

Αθήνα, 26-06-2023

Αριθ. Πρωτ.: 1629

Απόφαση 26/2023

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος μέσω τηλεδιασκέψεως την 14-06-2023 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Κωνσταντίνου Μενουδάκου, τα αναπληρωματικά μέλη Δημοσθένης Βουγιούκας και Μαρία Ψάλλα ως εισηγήτρια, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Κωνσταντίνου Λαμπρινουδάκη και Γρηγορίου Τσόλια αντιστοίχως οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, η Αναστασία Κανικλίδου, νομική ελέγκτρια – δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητή και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπ' όψιν της τα παρακάτω:

Υποβλήθηκε στην Αρχή η με αριθ.πρωτ. Γ/ΕΙΣ/11343/26-10-2022 ένσταση του Α, η οποία επέχει θέση αίτησης θεραπείας, κατά της από 25-10-2022 πράξης αρχειοθέτησης της με αριθμό πρωτοκόλλου Γ/ΕΙΣ/9383/05-08-2022 καταγγελίας του, που του κοινοποιήθηκε με το με αριθμό πρωτοκόλλου Γ/ΕΞ/2714/26-10-2022 διαβιβαστικό έγγραφο της Αρχής.

Ειδικότερα, υποβλήθηκε στην Αρχή η με αριθ. πρωτοκόλλου Γ/ΕΙΣ/9383/05-08-2022 καταγγελία του Α κατά της Διευθύντριας Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Π.Ε. Χ. Με την ως άνω καταγγελία του, ο καταγγέλλων (και ήδη αιτών) αναφέρει ότι στο πλαίσιο μιας γενεαλογικής έρευνας που διενεργεί επί του επωνύμου του ζήτησε μέσω αποστολής μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τν 12-07-2022 (με αριθμό πρωτ. 5254/13-07-2022) από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Π.Ε. Χ να του επιτραπεί να ερευνήσει, μεταξύ άλλων, τα βιβλία Μαθητολογίου και Βιβλίου Πιστοποιητικών Σπουδών του κλειστού/καταργημένου από το 19.. Δημοτικού Σχολείου ... της επαρχίας Χ, αναζητώντας τις εγγραφές σ' αυτό του επωνύμου Α. Η καταγγελλόμενη (και ήδη καθ' ης η αίτηση) απάντησε στον καταγγέλλοντα στις 04-08-2022 με το με αριθμό πρωτοκόλλου 5702/04.08.2022 έγγραφό της, αναφέροντάς του- μεταξύ άλλων- ότι έχει τη δυνατότητα να του παράσχει μόνο αριθμητικά δεδομένα (αριθμό μαθητών ανά έτος) και όχι προσωπικά δεδομένα (ονοματεπώνυμα μαθητών, βαθμολογίες, οικογενειακά στοιχεία, φύλο, κλπ.). Επιπλέον, ο καταγγέλλων (και ήδη αιτών) ζητά με την καταγγελία του από την Αρχή να διατάξει την Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Π.Ε. Χ να του επιτραπεί άμεσα η ερευνητική πρόσβαση στα βιβλία Μαθητολογίου και Β.Π.Σ. του κλειστού/καταργημένου Δημοτικού Σχολείου ... Χ, όσον αφορά την έρευνα στις συνεπώνυμες εγγραφές σε αυτά.

Ακολούθως, η Αρχή, κατόπιν εξέτασης της ως άνω καταγγελίας, και αφού έλαβε υπόψη της το σύνολο των εγγράφων που προσκομίσθηκαν από τον καταγγέλλοντα, εξέδωσε την προαναφερόμενη από 25-10-2022 πράξη αρχειοθέτησης, θέτοντας την ως άνω καταγγελία στο αρχείο με την αιτιολογία ότι αφενός δεν επήλθε παραβίαση δικαιώματος του υποκειμένου των δεδομένων, αφετέρου λόγω μη υπαγωγής στην αρμοδιότητα της Αρχής. Συγκεκριμένα, η Αρχή έκρινε ότι, όπως προέκυψε από το υπ' αριθμ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/11169/20-10-2022 συμπληρωματικό έγγραφο του καταγγέλλοντος (και ήδη αιτούντος), το αίτημά του προς τον καταγγελλόμενο υπεύθυνο επεξεργασίας (Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Χ) δεν αποτελεί ενάσκηση του κατά το άρθρο 15 ΓΚΠΔ δικαιώματος πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα που τον αφορούν, αλλά αίτημα διενέργειας επιστημονικής έρευνας. Επιπλέον, όσον αφορά την έτερη αιτιολογία της

πράξης αρχειοθέτησης, αφού επισημάνθηκε ότι αναφορικά με τα προσωπικά δεδομένα θανόντων ο ΓΚΠΔ δεν έχει εφαρμογή (βλ. Αιτ. Σκ. 27 ΓΚΠΔ), η Αρχή συμπληρωματικά σημείωσε ότι αναφορικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ζώντων, όπως έχει κριθεί με την απόφαση 52/2018 της Αρχής, δεν έχει υποχρέωση να απαντά στα ερωτήματα και αιτήματα είτε των υπευθύνων επεξεργασίας είτε των υποκειμένων των δεδομένων ή τρίτων, σχετικά με ζητήματα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, που δεν εμπίπτουν στις προβλεπόμενες από τον ΓΚΠΔ αρμοδιότητές της, για τα οποία αποκλειστικά αρμόδιος είναι ο εκάστοτε υπεύθυνος επεξεργασίας, σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας (άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ). Εξάλλου η Αρχή δεν έχει πλέον αρμοδιότητα να εκδίδει άδεια προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας προκειμένου να χορηγήσει δεδομένα σε ερευνητή ή να συλλέξει πρωτογενώς ευαίσθητα δεδομένα για ιστορικούς ή επιστημονικούς σκοπούς.

Ακολούθως, ο καταγγέλλων (και ήδη αιτών) υπέβαλε την υπό κρίση με αριθμό πρωτοκόλλου Γ/ΕΙΣ/11343/26-10-2022 ένσταση-αίτημα επανεξέτασης της υπόθεσής του, το οποίο επέχει θέση αίτησης θεραπείας, με την οποία ισχυρίζεται συνοπτικώς, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- η αίτησή του προς την καταγγελλόμενη δεν είναι αίτηση διενέργειας επιστημονικής έρευνας, αλλά προσωπική γενεαλογική έρευνα, η οποία απέχει από την επιστημονική έρευνα.

- τα δεδομένα της αιτηθείσας αναζήτησης τον αφορούν και αποτελούν το δικαίωμά του στην πρόσβαση στο ιστορικό παρελθόν της οικογένειάς του, και ζητά την επανεξέτασή της.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου και αφού άκουσε την εισηγήτρια και τις διευκρινίσεις της βοηθού εισηγητή, η οποία παρέστη χωρίς δικαίωμα ψήφου, μετά από διεξοδική συζήτηση,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 παρ. 8 του Ν. 3051/2002 για τις «Συνταγματικά

κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις» που εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 101 Α του Συντάγματος ορίζει ότι «8. Κατά των εκτελεστών αποφάσεων των ανεξάρτητων αρχών μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και οι προβλεπόμενες στο Σύνταγμα και τη νομοθεσία διοικητικές προσφυγές. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων των ανεξάρτητων αρχών μπορεί να ασκεί και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός». Το άρθρο 24 παρ. 1 του Ν. 2690/1999 (ΚΔΔιαδ) ορίζει ότι «Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των εννόμων συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιερραρχική προσφυγή)». Κατά την αληθή έννοια της διάταξης, η αίτηση θεραπείας αποσκοπεί στην ανάκληση ή τροποποίηση της προσβαλλόμενης ατομικής διοικητικής πράξης για νομικά ή πραγματικά ελαττώματα αυτής που ανάγονται στο καθεστώς υπό το οποίο εκδόθηκε.

2. Επειδή, με τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 24 ΚΔΔιαδ θεσπίζεται δικαίωμα κάθε «ενδιαφερόμενου» διοικουμένου, ο οποίος έχει υποστεί υλική ή ηθική βλάβη από ατομική διοικητική πράξη, να προσφύγει κατά της αρχής που εξέδωσε την εν λόγω πράξη πριν καταφύγει στη δικαστική του προστασία (απλή διοικητική προσφυγή, άλλως αίτηση θεραπείας). Πρόκειται για «άτυπη» διοικητική προσφυγή σε αντιδιαστολή με τις τυπικές «ειδικές» και «ενδικοφανείς» προσφυγές του άρθρου 25 ΚΔΔιαδ. Η εν λόγω προσφυγή έχει ως αίτημα την ανάκληση ή την τροποποίηση της ως άνω αναφερόμενης ατομικής διοικητικής πράξης, προκειμένου να αποκατασταθεί η υλική ή ηθική βλάβη των εννόμων συμφερόντων του προσφεύγοντος που η διοικητική πράξη προκάλεσε, στις περιπτώσεις εκείνες που ο νόμος δεν προβλέπει τη δυνατότητα άσκησης των παραπάνω προσφυγών του άρθρου 25 ΚΔΔιαδ¹.

¹ Βλ., ενδεικτικά, τη με αριθμ. 73/2018 Απόφαση της Αρχής.

3. Όπως προκύπτει από το περιεχόμενο της υπό κρίση αίτησης, ο αιτών παραπονείται για τη νομική ορθότητα της πράξης αρχειοθέτησης και επαναλαμβάνει τους ισχυρισμούς της καταγγελίας του όπως εκτίθενται στο ιστορικό της παρούσας, οι οποίοι όμως έχουν εξεταστεί και αξιολογηθεί στο πλαίσιο εκδόσεως της προσβαλλόμενης πράξης αρχειοθέτησης. Σε κάθε περίπτωση, ο αιτών δεν επικαλείται ούτε προσκομίζει νέα ουσιώδη στοιχεία για την υποστήριξη των ισχυρισμών του, από την εκτίμηση των οποίων θα μπορούσε υπό νόμιμες προϋποθέσεις να προκύψει διαφορετική κρίση.

4. Συγκεκριμένα, αναφορικά με τα όσα σημειώνονται στην υπό κρίση αίτηση (θεραπείας) για την αρμοδιότητα Αρχής, ο ΓΚΠΔ προβλέπει, καταρχήν, τεκμήριο συμβατότητας για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας (καθώς η περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων για τους σκοπούς αυτούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς για τους οποίους συλλέχθηκαν τα δεδομένα) αλλά ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, βάσει της αρχής της λογοδοσίας (άρθρο 5 παρ. 2 και 24 του ΓΚΠΔ), να εξετάσει μόνος του τη δυνατότητά του να επιτρέψει σε κάποιον να έχει πρόσβαση στο αρχείο του ή να συλλέξει πρωτογενώς δεδομένα για ερευνητικούς, ή στατιστικούς σκοπούς, ενώ η Αρχή δεν έχει πλέον αρμοδιότητα να εκδίδει άδεια προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας προκειμένου να χορηγήσει δεδομένα σε ερευνητή ή να συλλέξει πρωτογενώς ευαίσθητα δεδομένα για ιστορικούς ή επιστημονικούς σκοπούς. Προκειμένου ο αιτών να έχει πρόσβαση σε συγκεκριμένα έγγραφα που περιλαμβάνουν προσωπικά του δεδομένα, θα πρέπει ως υποκείμενο των δεδομένων να απευθυνθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας ασκώντας με τον προσήκοντα τρόπο το δικαίωμα πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα που τον αφορούν κατ' άρθρο 15 του ΓΚΠΔ.

5. Ως εκ τούτου, η Αρχή εμμένει στην από 25-10-2022 πράξη αρχειοθέτησης που διαβιβάστηκε στον ήδη αιτούντα με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2714/26-10-2022 έγγραφο, στους λόγους της οποίας και αναφέρεται.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

Απορρίπτει την με αριθμό πρωτοκόλλου Γ/ΕΙΣ/11343/26-10-2022 αίτηση θεραπείας του
Α.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου